

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/75/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201320
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8520201320.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ A. L., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom K. P. XXX, XXX XX K. P., 2/ K. L., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom K. P. XXX, XXX XX K. P., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, deti rodičov, otec: O. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. P. XXX, XXX XX K. P., prechodne A. XXX, zastúpený JUDr. Gáborom Szárazom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, matka: A. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. P. XXX, XXX XX K. P., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zmenu výchovného prostredia maloletého syna a iné, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 2P/94/2020-63 zo dňa 4.2.2021 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. v bode 1.
- II. Mení rozsudok vo výrokoch II. v bode 2 tak, že matka je povinná prispievať na výživu mal. A. sumou 200 eur mesačne k rukám otca, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 12.2.2021.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je úprava rodičovských práve a povinností voči mal. A. L..

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Stará Ľubovňa ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

I. Mení sa rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 4P/33/2018 zo dňa 23.10.2018 v II. výroku v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. L., nar. X.XX.XXXX tak, že:

1. Mal. A. L., nar. X.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca O. L., nar. XX.X.XXXX, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

2. Matka A. L., nar. XX.X.XXXX je povinná prispievať na výživu mal. A. L. sumou 300 eur mesačne vždy do 15.dňa toho - ktorého mesiaca vopred, z ktorej sumy sa matka zaväzuje poukazovať k rukám otca 200 eur a sumu 100 eur na tvorbu úspor na osobitný účet mal. dieťaťa, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Styk matky s mal. synom sa neupravuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Súd mal za preukázané, že od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností k mal. A. došlo k podstatnej zmene pomerov spočívajúcej vo vzájomnom vzťahu medzi mal. A. a jeho rodičmi. Z výpovede mal. A. mal súd preukázané, že maloletý má oveľa lepší vzťah s otcom ako s matkou. Maloletý sám pred súdom uviedol, že s otcom si rozumie viac ako s matkou, s otcom sa vie lepšie dohodnúť. S matkou sa hádajú, nerozumejú si. Mal. A. pred súdom niekoľkokrát zopakoval svoje pevné odhodlanie žiť s otcom, svoje pranie, byť zverený otcovi, bez ohľadu na sestru a matku. Vzhľadom na vek (blízky veku dospelosti) a rozumovú vyspelosť mal. A., súd jeho názoru venoval náležitú pozornosť, a tento jeho vyslovený názor, želanie, vyhodnotil ako podstatnú zmenu pomerov, ktorá zakladá zmenu pôvodného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. A.. Za situácie, že súd mal preukázané, že otec má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o mal. A. návrhu vyhovel a zmenil pôvodné rozhodnutie tak, že mal. A. zveril do osobnej starostlivosti otca. Súd na základe vykonaného dokazovania na vyvíjajúcu sa situáciu v rodine, pre zabezpečenie čo najpriaznivejšieho duševného vývinu oboch maloletých detí, ktoré sú už blízke veku dospelosti, stabilitu ich výchovného prostredia dospel k záveru, že najpriaznivejším a najviac rešpektujúcim záujmy oboch mal. detí, nie ich rodičov, je ponechanie mal. K. v osobnej starostlivosti matky a zverenie mal. A. do osobnej starostlivosti otca a to aj napriek pretrhnutiu súrodeneckých väzieb. Súd nepopiera, že súrodenecké väzby sú dôležitou premennou, ktorá pozitívne resp. negatívne ovplyvňuje osobnostný vývin mal. detí v rodine, avšak v danom prípade sú súrodenci - dvojčky blízki veku dospelosti, pričom mal. K. preferuje prostredie - matky a mal. A. prostredie otca. V prejednávanej veci súd v žiadnom prípade nedelil súrodencov z dôvodu zotrávania rodičov na protichodných návrhov, dôvodom pre takéto rozhodnutie, aj keď súd pripúšťa, že nie optimálne riešenie, bol predovšetkým záujem mal. detí, konkrétne mal. A., ktorý, ako sa sám vyjadril, má rád oboch rodičov, ale viac inklinuje k osobe otca. Pri určení výšky výživného, súd v zmysle citovaného § 62 Zákona o rodine vychádzal jednak z potrieb oprávneného, teda mal. dieťaťa, prihliadol aj na schopnosti a možnosti oboch rodičov a skutočnosť, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov v zmysle § 62 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine. Obaja rodičia dieťaťa majú porovnateľné príjmy (matka cca 940 a 174 eur mesačne, otec 1031 eur mesačne), obe deti, tak mal. K., ako aj mal. A. sú stredoškólaci s porovnateľnými reálnymi mesačnými výdajmi, ktoré špecifikovala matka sumou cca 1000 eur, čo bolo ustálené v konaní vedenom pod sp. zn. 2P/153/2019. Vzhľadom na uvedené súd určil výživné zo strany matky pre mal. A. v rovnakom rozsahu v akom má určené výživné otec vo vzťahu k mal. K., t.j. v sume 300 eur mesačne s tým, že sumu 200 eur bude matka poukazovať k rukám otca a sumu 100 eur na tvorbu úspor na osobitný účet, ktorý ma mal. A. už vytvorený. Takto určený rozsah výživného podľa názoru súdu zodpovedá odôvodneným potrebám mal. dieťaťa, ako aj schopnostiam a možnostiam matky. Počiatok vyživovacej povinnosti matky k mal. A. súd určil dňom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

4. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovení § 52 Civilného mimosporového poriadku.

III. Obsah odvolania matky

5. Proti rozsudku podala odvolanie matka. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a návrh otca zamietol. Rozhodnutie súdu považuje za nezákonné a nesprávne. Napriek tomu, že súhlasila so zmenou starostlivosti, súdu prvej inštancie neboli predložené potrebné dokumenty k zmene starostlivosti mal. syna A. (potvrdenia k zmene školy, lekárov a trvalého pobytu). Otec nemá ani vlastný domov. Tvrdí, že v dome, ktorý postavil na „krachujúcu“ firmu, nežije. Syn tvrdí, že tam má vlastnú izbu. Ako matka cíti, že syn je manipulovaný otcom a vytrhávaný z rodinného prostredia, zo zázemia, aké tu má, od sestry dvojčky, kamarátov a spolužiakov. Súd prvej inštancie nezohľadnil a neposúdil celosvetovú náročnú zdravotnú a ekonomickú dobu, v ktorej vydal napadnuté rozhodnutie. Úprava výživného sa deje vždy podľa stavu, ktorý je v dobe, kedy je rozhodnutie vydané. V tejto ťažkej pandemickej dobe musí sama už druhý rok vyživovať dve skoro dospelé deti, ktoré sú na internátoch. Udržovať a financovať majetok ich otca (1/2 domu a celý jeho pozemok) a platiť za neho úver. Napriek tomu, že sú deti doma, bolo im potrebné všetko nakúpiť na začiatok nástupu na stredné školy a internáty a naďalej je potrebné platiť určité poplatky. Nastávajú obavy z budúcnosti, poznačená je chorobou a bojí sa ako to bude viedť ďalej všetko ustáť. Príjem otca je neporovnateľný a ďaleko vyšší, ako jej príjem. Sporiť v tejto ťažkej pandemickej dobe už vôbec nemá z čoho.

6. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že navrhuje rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné.

8. Zhrnúc skutočný stav veci, zistený súdom prvej inštancie, pri zverení mal. A. do osobnej starostlivosti otca súd vychádzal prioritne zo želania dieťaťa, ktoré si praje byť zverené otcovi a ktoré je vo veku blízkom dospelosti. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z toho, že matka aj otec majú porovnateľný príjem a je namieste určenie výživného vo výške 200 Eur a na tvorbu úspor 100 Eur u oboch detí, ktoré sú v rovnakom veku.

9. Matka namieta správnosť záveru súdu o zverení A. do osobnej starostlivosti otca s odkazom na to, že otec syna manipuluje a nie je vhodné, aby boli deti, ktoré sú dvojčičky a majú silné vzájomné citové puto od seba oddelené. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na opakované vyjadrenia A., ktorý je takmer plnoletý a opakovanie sa pred kolíznym opatrovníkom a súdom vyjadril, že chce byť zverený otcovi. Súdy majú povinnosť prihliadať pri rozhodovaní na názor mal. dieťaťa a vyhodnocovať ho v kontexte posúdenia najlepšieho záujmu dieťaťa. Nepochybne, názor mal. dieťaťa je významným vodidlom pre súd pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Za predpokladu, že je dieťa dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelé, je nutné jeho želanie považovať za zásadné kritérium pri posúdení jeho najlepšieho záujmu. Odvolací súd nemá za to, že v danom prípade je to prejav pod vplyvom manipulácie. Za daného stavu nevzhladol opodstatnenosť podaných odvolacích dôvodov. Súd prvej inštancie dospel pri rozhodovaní o bežnom výživnom k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v týchto častiach ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

10. Matka namieta nesprávny právny záver súdu o tom, že jej príjem a príjem otca sú rovnaké, čo bolo dôvodom, pre ktorý súd určil výživné vo výške 200 Eur a 100 Eur na úspory. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 24CoP 45/2021 zo dňa 26.10.2021, v ktorom ustálil výšku príjmu otca na min. 2000 Eur mesačne, vychádzajúc z jeho príjmov zo zamestnania, ako aj z účasti v obchodnej spoločnosti. Príjem matky predstavuje príjem zo zamestnania 940 Eur a čiastočný invalidný dôchodok 174 Eur, je potrebné dať za pravdu matke, ktorá v odvolaní namieta záver súdu o rovnakom príjme oboch rodičov. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62, ods. 2 Zákona o rodine). Súdom určené bežné výživné vo výške 200 Eur predstavuje 20% príjmu matky a zodpovedá zákonným kritériám pre jeho určenie. Súdom určené výživné na tvorbu úspor však odvolací súd považuje za sumu, ktorá prekračuje limity zárobkových možností a schopností matky, na rozdiel od otca mal. detí, ktorého príjem výživné na tvorbu úspor umožňuje. Preto odvolací súd postupom podľa § 388 CSP pristúpil k zmene rozsudku v časti určenia výživného tak, že súdom určené výživné neobsahuje určenie výživného na tvorbu úspor, len bežné výživné.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).